

Ölüm Kaygı Ölçesi (ÖKÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ölüm Kaygı Ölçesi (ÖKÖ). Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28068>

Özet

Ölüm Kayg?sa Ölçe?i (ÖKÖ), bireylerin ölüme yönelik duyduklar? psikolojik kayg? düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilm?, öz bildirim temelli bir psikometrik araçtır. Ölçek, 2013 yılında Yusuf Sar?kaya tarafından Türkiye popülasyonunda yüksek lisans tezi kapsamında geli?tirilm? ve geçerlik-güvenirlik çal??maları tamamlanmıştır. Toplam 20 maddeden oluşan ÖKÖ, ölüm kayg?sa yap?sa'n? çok boyutlu olarak ele alarak, bu kayg?sa'n?n farklı bile?enlerini (belirsizlik, dü?ünme/tan?kl?k ve ac? çekme) de?erlendirme imkanı sunmaktadır.

Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi ile yan?lanmakta olup, psikoloji alanında ölüm kayg?sa ara?tırmalarında kullanılmak üzere yüksek iç tutarlılık de?erlerine sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Ölüm Kayg?sa, ÖKÖ, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik, Faktör Analizi, ?ç Tutarlılık

Yazarlar

Yusuf Sar?kaya

Amaç

Ölçe?in temel amacı, bireylerin ölüme ve ölüme ilişkili süreçlere (ac? çekme, belirsizlik, ölüm dü?üncesi) kar?? duyduklar? psikolojik kayg? düzeyini nicel olarak belirlemektir. Bu araç, özellikle klinik ve akademik ara?tırmalarda ölüm kayg?sa ile ba?a ç?kma stratejileri, psikopatoloji ve ruh sa?lığı de?işkenleri arasındaki ilişkileri incelemek için tasarlanmıştır.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan **ölüm kayg?sa** yap?sa'n? ölçmektedir. Ölüm kayg?sa, bireyin kendi varoluşunun sona ermesi, ölümün fiziksel süreci veya ölüm sonrası belirsizlik gibi konulara ilişkin ya?adığı yoğun endişe ve korku halidir. ÖKÖ, bu yapıya faktör analizi sonucunda elde edilen üç ana alt faktör altında incelemektedir:

Ölümün Belirsizliği

Ölümü Dü?ünme ve Tan?kl?k

Ac? Çekme

Geçerlik

Ölçeğin geliştirilmesi amacıyla **geçerlik** çalışmaları yapıldığı belirtilmekle birlikte, kaynakta spesifik geçerlik türlerine (yapı geçerliği, ölçüt bağımlı geçerlik vb.) dair detaylı istatistiksel veriler sunulmamıştır. Ancak, ölçeğin 2013 tarihli yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş olması, yapı geçerliğini destekleyici faktör analizi çalışmaları yürütüldüğünü ve ölçeğin kuramsal yapıyla temsil ettiğini göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölüm Kaygısı Ölçeği'nin **güvenirlilik** analizleri, yüksek düzeyde iç tutarlılığı göstermektedir. Ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach alfa değeri **.95** olarak rapor edilmiştir. Bu değer, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Alt faktörlerin güvenirlilik değerleri de oldukça yüksektir:

Ölümün Belirsizliği faktörü için Cronbach alfa: .94

Ölümü Düşünme ve Tanımlık faktörü için Cronbach alfa: .92

Acı Çekme faktörü için Cronbach alfa: .76

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde yapılan faktör analizi çalışmaları sonucunda, **Ölüm Kaygısı Ölçeği (ÖKÖ)** üç temel alt faktörden oluştuğu belirlenmiştir. Bu faktörler, ölüm kaygısının farklı boyutlarını temsil etmekte ve ölçeğin çok boyutlu yapısını desteklemektedir. Bu faktörler sırasıyla Ölümün Belirsizliği, Ölümü Düşünme ve Tanımlık ile Acı Çekme olarak adlandırılmıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Development Scale)

Format: 20 maddelik öz bildirim ölçeği.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Yetkinler.

Yaş Grubu: Yetkinler (Özellikle üniversite öğrencileri ve genel yetkin popülasyonu üzerinde standardize edilmiştir).

Popülasyon Detayları: Türkiye popülasyonu üzerinde geliştirilmiştir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır. Yanıt seçenekleri şunlardır:

Hiçbir zaman

Nadiren

Ara sıra

Sık sık

Her zaman

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçüm, Ölçek Geliştirme, Yüksek lisans tezi, Tokat, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ölüm Korkusu, Psikometri

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama ID'si: Bilgi mevcut değil.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: yusuf.sarikaya@gop.edu.tr

Yazın Adresi: Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat (Tez Bağlantısı).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2013 yılında Yusuf Sarıkaya'nın yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ticari kullanım ve telif hakları ile ilgili kesin bilgi için yazarın kendisi veya bağlı olduğu kurum ile iletişime kurulmalıdır.

Kaynaklar

Sarıkaya, Y. (2013). Ölüm kaygısı ölçeği geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması (Yüksek lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.

Ölçeğin orijinal tez bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [olum-kaygisi-olcegi-oko-toad.pdf](#)

Ölüm Kaygısı Ölçeği (ÖKÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin 20 maddeden oluşan tam listesi kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelere erişim için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi veya kaynak tez çalışmasının incelenmesi gerekmektedir. Ayrıca ölçeğin derecelendirme sistemi sunulmuştur:

Hiçbir zaman

Nadiren

Ara s?ra

S?k s?k

Her zaman

ARABPSYCHOLOGY.COM